

Lakóhelyünk földrajza

Budapest - Ferencváros

Munkafüzet

Készítette: Gál Edina

2018.10.18.

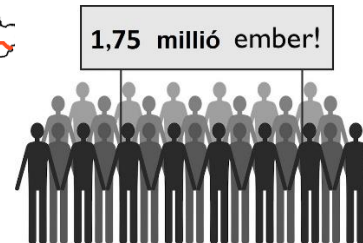
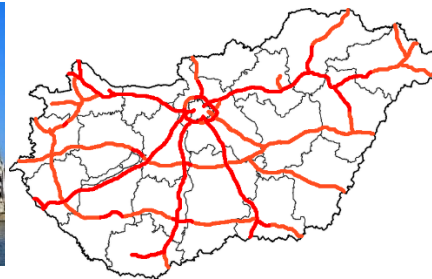
Mielőtt belevágnál a feladatok megoldásába...

... gondolj bele! Már így is számtalan ismerettel rendelkezel lakóhelyedről!

1. Feladat

Készíts gondolattérképet, mely segítségével összeszeded, mi Budapest jelentősége, szerepe Magyarországon és a Te életedben!

Segítenek a képek!

BUDAPEST

A Ferencvárosként is ismert IX. kerület a pesti oldalon helyezkedik el. Gazdasági szempontból mindig is jelentős szerepet játszott a főváros életében. Utazzunk vissza a 20. század elejére és nézzük meg, hogyan!

2. Feladat

a, Párosítsd a régi ipari, gazdasági épületeket azzal a szerepkörrel, melyet betölthettek, és írd a táblázatba a megfelelő betűjeleket!

A, Sertésvágóhíd

B, Közraktárak

C, Gizella Malom

D, Elevátorház

E, Zwack Likörgyár

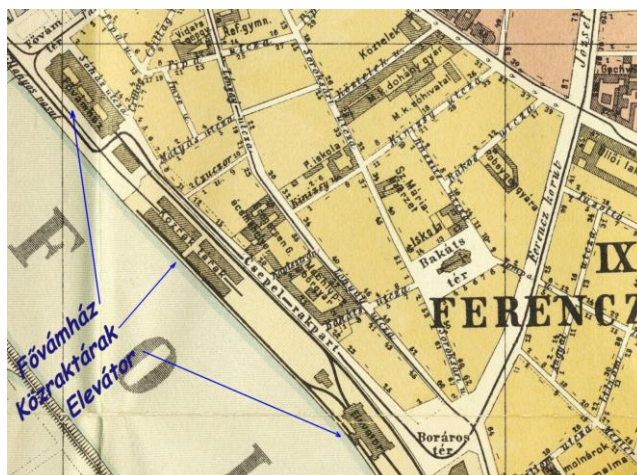

1, Szeszipari épület	
2, Élelmiszerek, nyersanyagok tárolása	
3, Lisztkészítés	
4, Húsfeldolgozás	
5, Hajón érkező áruk partra emelése, kirakodása	

b, Válaszolj a következő kérdésre!

A fenti épületeknek köszönhetően a kerület egy részét „Budapest gyomrának” nevezte a népnyelv. Mi lehetett ennek az oka?

c, Nézd meg az alábbi térképet, melyen néhány fent említett épület be van jelölve, majd válaszolj a kérdésre! Milyen földrajzi jelenség tette lehetővé, hogy Ferencváros nyíllal jelölt részein jöttek létre ezek az építmények?

3. Feladat

Az előző feladatban említett ipari épületek egy részének mára nyoma sincs. A következő cikk részletek alapján válaszolj a kérdésekre! ([forrás: welovebudapest](http://www.welovebudapest.hu))

Milyen új funkciókat kapnak a régi ipari területek?

A ferencvárosi Duna-parton – főként a Soroksári út belső szakaszán, ahol egykor malmok tömkelege sorakozott (mint a legendás Gizella, Concordia vagy Hungária) amikbe a folyami úton keresztül az ország minden tájáról érkezett a gabona, hogy aztán elindulhasson a világ négy égtája felé (nem hiába nevezték Magyarországot a Monarchia éléskamrájának) – ma már a megrozant iparterületek helyén sorra nőnek ki a földből az új irodaházak és lakóparkok.

Mivel próbálják elérni a vállalatok, hogy náluk dolgozzanak az emberek?

A hazai munkaerőpiacon is egyre inkább érezhető a szakemberhiány és a cégek közötti verseny a legjobbak megszerzéséért és megtartásáért, részben ezért is értékelődik fel, hogy ki milyen munkakörnyezetet tud teremteni a dolgozóiknak, milyen olyan extrákat nyújt, amit más helyen nem találnak meg, és most nema babzsák-csocsóasztal örök duójáról van szó. A Skanska a világ egyik vezető ingatlanfejlesztő és kivitelező vállalatoként hamar ráérezett erre a trendre, így budapesti irodaházaiban, melyekből a Mill Park immár a nyolcadik lesz, számos olyan látható-érezhető innováció bújik meg, melyek a mindennapokban segítik az itt dolgozókat.

A Google segítségével írd olyan cégeket, vállalatokat (min. 3 db), melyek jelenleg a Soroksári út menti modern tömbökben kaptak helyet!

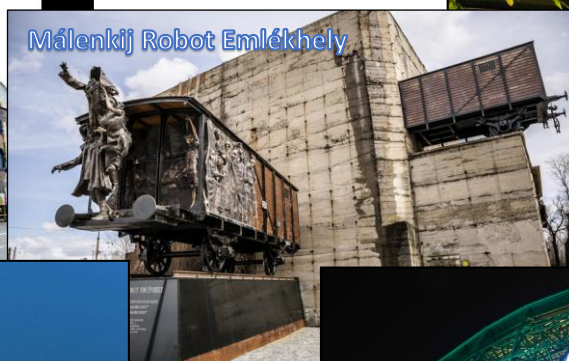
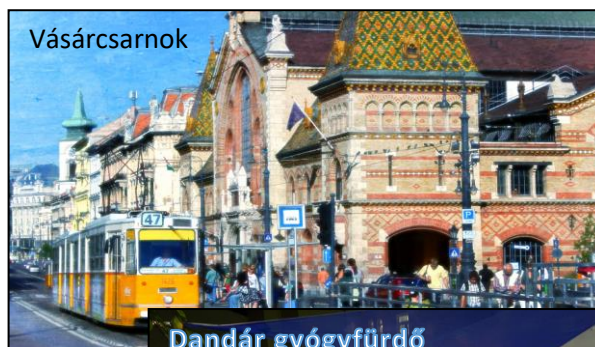
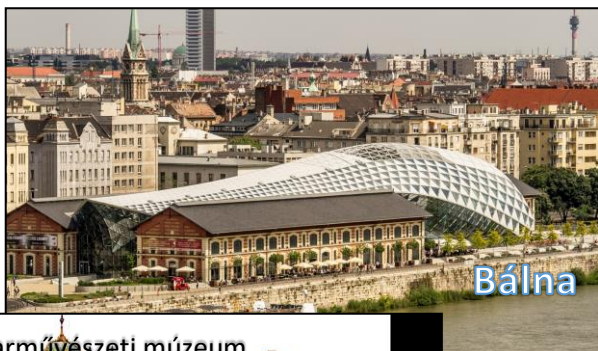
Páros munka

Képzeld el padtársaddal a jövőbeli munkahelyeteket! Gyűjtsetek ötleteket, hogy milyen irodai környezetben dolgoznátok szívesen! (füzetben!)

A kerület gazdasági szerepkörét most magunk mögött hagyva ismerkedjünk meg a turisztikai látványosságokkal. Induljunk ki olyan épületekből, melyeket már iparban betöltött szerepük kapcsán is említettünk, így kideríthetitek, hogy a Közraktárak című kép honnan is olyan ismerős számotokra!

4. Feladat

Holnap külföldi cserediákok érkeznek, hogy megismerjék a sulid és környezetét. Tervezd meg, hogyan mutatnád be a 9. kerületet franciaországi barátaidnak! Válassz ki **3 helyszínt**, ahol egy napot együtt eltöltenétek, készíts útvonalterveket a BKK Futár alkalmazás segítségével, nézz utána a nyitvatartási időnek! Választásod indokold is meg 1-2 gondolattal.

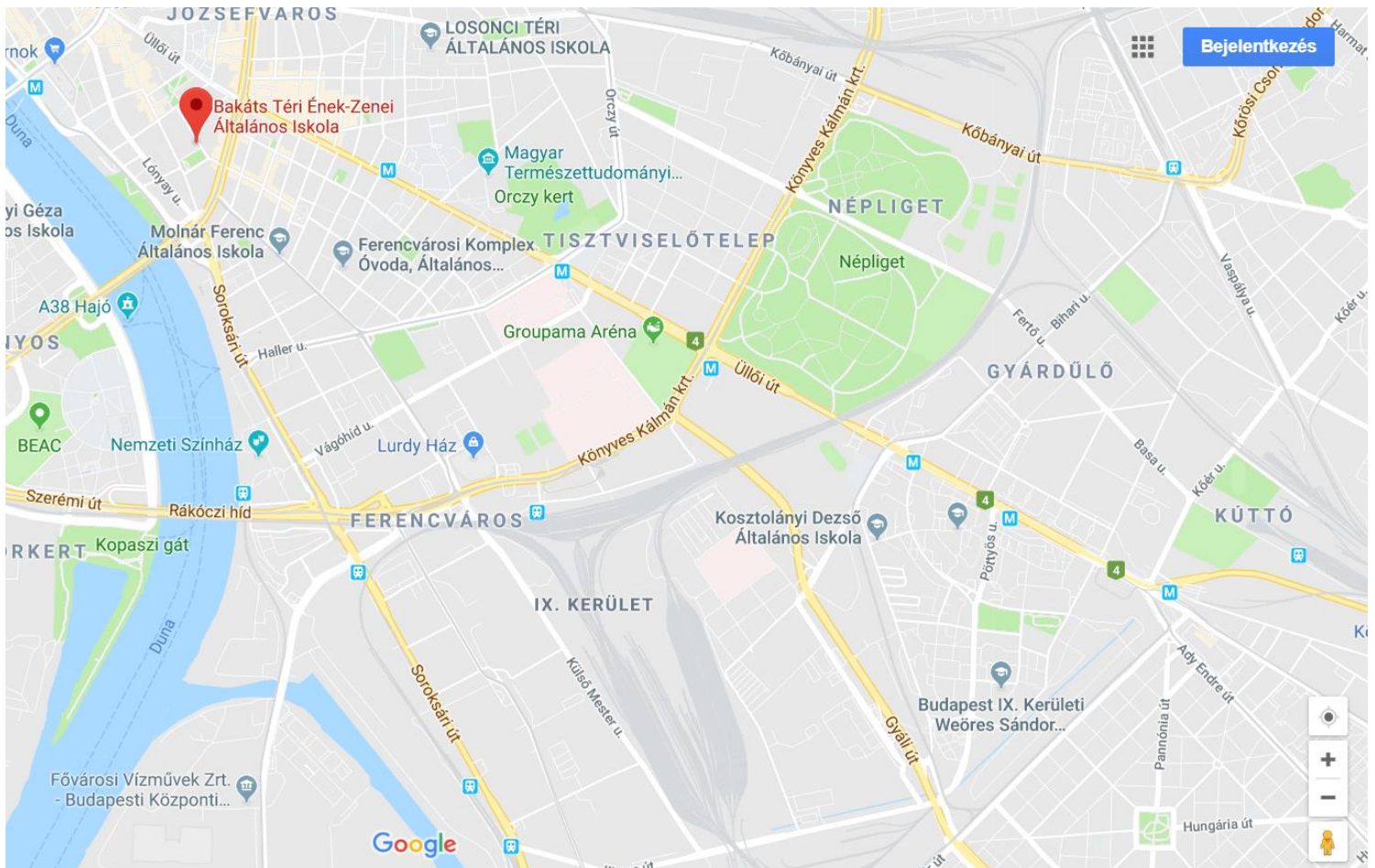

Útvonalterv és indoklás:

5. Feladat – A kerület közigazgatási egységei

a, A leírás alapján jelöld a térképvázlaton Ferencváros részeit! A főbb részeihez használj különböző színeket, és vastag vonallal jelöld meg a kerület határait! A színkulcsot a lap alján tudod elkészíteni.

Ferencváros a Főváros IX. kerületének régi-új neve. A Pest városkapuin kívül emelt városrész 1792-ben I. Ferenc trónra lépésének alkalmából kapta nevét. A főváros jellemző, sugaras-gyűrűs szerkezetének két „sugara” az Üllői út, Soroksári út (ill. Duna-part) határolja, az egyes gyűrűk mentén, pedig eltérő, kifelé haladva egyre kevésbé városias beépítésű egységekből épül fel. A **Belső-Ferencváros** a Kiskörút (Vámház krt.) és a Nagykörút (Ferenc körút) közötti rész a legrégebb, leginkább városias terület. Jellemző beépítése zárt sorú, három-négy-öt emeletes századforduló környékén épült bérházakkal, jelentős számú intézménnyel. Folyamatban van a városrész fejlesztése, a Ráday utca sétálóutcává történő kialakítása, kulturális, szórakoztató, üzleti jellegének kiemelése. A Középső-Ferencváros a Nagykörút és a Haller út közötti terület. A Haller út, amely sokáig a város határa, egyben árvízvédelmi vonala (Ferencvárosi védgát) is volt, ma is a városias, zárt sorú beépítés határvonala. A **Középső-Ferencváros** Mester utca és Üllői út közötti részen a nyolcvanas évek végén elkezdődött városrehabilitáció nyomán jelenleg is élénk magánépítetűi tevékenység folyik. A százéves szegényes bérkaszányák és a még régebbi, falusias házak helyén egyedi tervezésű társasházak épülnek, a budapesti átlagnál lényegesen nagyobb számban. A **Külső-Ferencváros** a kerület ipari területe, három részre tagolódik. A Soroksári út – Gubacsi út – Külső Mester utca menti terület mezőgazdasági feldolgozó-ipari, nehéz- és hadiipari létesítményei a privatizáció kapcsán ezekben az években keresik új szerepüket. A feltétlenül megtartandó ipari karakter mellett várható a raktározási, valamint a kis- és nagykereskedelmi funkciók megjelenése. Sajnálatos, hogy ezzel párhuzamosan a környezetkímélőbb vasúti ellátást lehetővé tevő hagyományos iparvágány-hálózat rohamosan sorvad, annak ellenére, hogy a Külső Mester utca túlsó oldalán terül el az ország legnagyobb rendező pályaudvara. A József Attila Lakótelep a Főváros egyik legrégebbi és legbarátságosabb lakótelepe a Gyáli út és az Üllői út között. Itt a Virágos Magyarország akció 1999 nyarán kezdődött el. A kerületet dél felől a Határ út zárja.

Színkulcs:

b, Keresd meg a parkokat a Google Maps segítségével Ferencvárosban! Jelöljétek a térképen!

Ferencváros népességének alakulásával fogunk megismerkedni. Az aktuális népességszám 54 576 fő, de ez folyamatosan változik. Ennyi ember él 12,53 km² –i területen. Ehhez képest a szomszédos 8. kerületnek 10 475 fő/km² a népsűrűsége, ami azt jelenti, hogy kisebb területen koncentrálódik nagyon sok ember.

6. Feladat

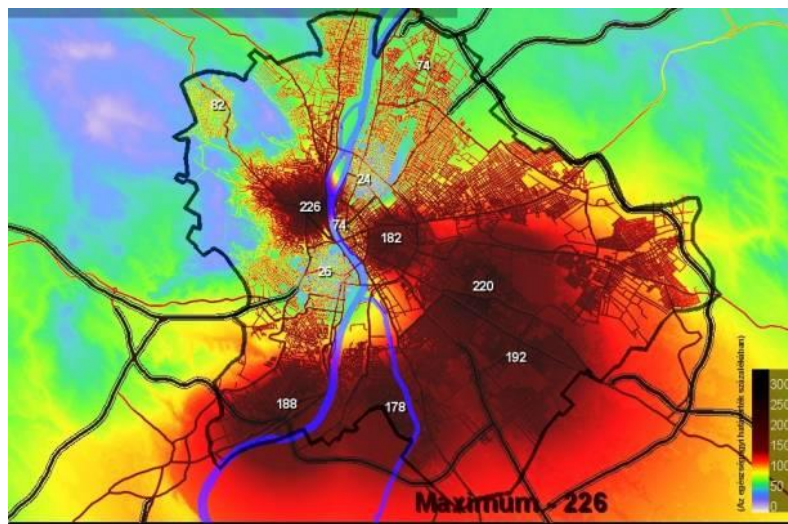
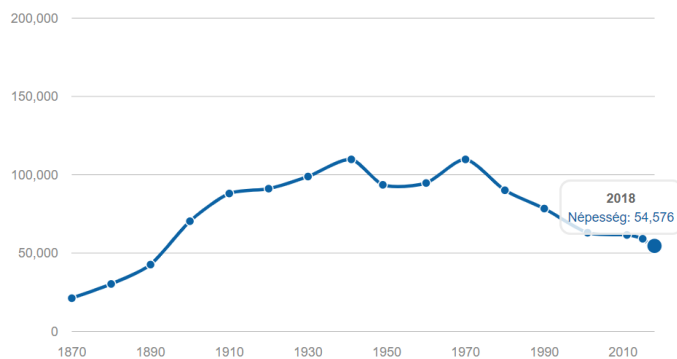
a, Számítsd ki Ferencváros népsűrűségét! _____

b, Az alábbi diagramon a népesség számának alakulását láthatod. Mikor éltek itt sokan? _____

c, Mi okozhatta a '40-es évek utáni csökkenést? (töri!) _____

d, Milyen összefüggés állapítható meg a rendszerváltás körüli gyárbezárások és a népességszám alakulása között? _____

Budapest 9. kerület népességének alakulása 1870-től 2018 -ig (fő) [\[1\]](#) [\[2\]](#)

7. Feladat – Légszennyezés

Az alábbi térképen Budapest légszennyezettségi állapotát láthatod. A sötétebb szín jelöli a nagyon veszélyes értéket. Készítetek megoldási stratégiát Ferencvárosra vonatkozóan, hogyan lehetne tisztább, élhetőbb ez a városrész!

Lakóhely földrajza munkafüzet

Tantervi háttér

Általános iskola nyolcadik osztályában ismerkednek meg a tanulók Magyarország földrajzával. A természetföldrajzi tematikai egységet követően társadalomföldrajzi témák keretében foglalkoznak az ország népesedési és gazdasági jellemzőivel. Ezen tematikai egység Budapest és a régiók földrajzi jellemzésére is nagy hangsúlyt fektet. Szerencsés helyzet, hogy a budapesti diákok már számos előzetes ismerettel rendelkeznek a fővárosról, annak történeti és gazdasági jellemzőiről, ezért érdemes a lakóhely földrajzával mélyrehatóbban ennél a résznél foglalkozni. A diákok a feladatok során a hétköznapi rutinból kiszakadva, földrajzos szemmel figyelik kedvenc kerületüket, esetünkben Ferencvárost. A munkafüzet változatos módszerekkel kívánja érdekessé tenni azokat a helyszíneket, utcákat és épületeket, melyek mellett nap, mint nap elmennek, és mégsem tudják jelentőségét, földrajzi vagy történeti értékét. A feladatok révén pedig átfogó képet kapnak otthonuk és iskolájuk környezetéről, így akár a helytörténeti versenyen is kamatoztathatják tudásukat. A mottó: Ismerjük meg Ferencvárost földrajzos szemmel!

Budapest – Ferencváros Munkafüzeti feladatok megoldása

1. Gondolattérkép – Budapest szerepe az országban

Ez a feladat, habár nem szorosan véve Ferencvárossal foglalkozik, mégis egyfajta ráhangolódást jelent a témára, hiszen a városrészt nehezen kezelhetjük a fővárostól teljesen elkülönülő egységként.

Megoldási javaslat: Főváros, Politikai központ, Közlekedési csomópont, Kulturális központ, Egyetemi, oktatási központ, Legnépesebb város, Történelmi jelentőség, Fő turisztikai célpont, stb...

2. 1 – E; 2 – B, 3 –C, 4 –A, 5 – D

b, Élelmiszerrel foglalkozó iparágak jelenléte miatt

c, A Dunához való közelség, az áruforgalmat biztosította

3. Új funkciók: irodaházak és lakóparkok

Modern, innovatív munkakörnyezet

Vodafone, Morgan Stanley, Telekom, stb...

Páros munka: sok növény, tágas terek, természetes fény, babzsákfotelek, pihenő szoba, játékok, stb...

4. Lehetséges megoldás: Bakátsból séta a Bálnához (8 perc), hagyományörző üzletek, gyönyörű panoráma, Budapest makett és kávézási lehetőség is van. Innen 2-es villamossal a Zsil utcától a Müpa Nemzeti Színház megállóig megyünk. Mind3 épület számtalan érdekességet tartogat (– Müpában hangverseny, ha már ének zenei iskola), vagy színdarabokat szoktak feliratozni a Nemzetiben. Müpa terasz és Zikkuratra felmászni szintén ajánlott. Lazításképpen pedig Dandár fürdő, hiszen este 8-ig nyitva van, olcsó a belépő, és minden külföldi szereti a termálfürdőket. (2-es vili, 23/54-es busz – 5 perc)
5. Belső-Fv. - sárga
Középső – narancssárga
Külső – barna
Külön jelölhető a József Attila lakótelep, Külső Fv részei
Parkok: Haller park, Nehru part, Kerekerdő park, Salkaházi park, Markusovszky park
6. Népsűrűség: 4356 fő/km²
A '40-es és '70-es években
2. vh utáni népességcsökkenés
Ferencváros főként ipari terület volt, a bezárások miatt munkahelyek megszűntek, csökkent a népesség
7. Utak helyett sétálóutcák létrehozása → Külső FV-ban parkolók létesítése → elektromos autóflotta, bicikliflotta elhelyezése → villamosok fejlesztése
Parkosítás
Lakások korszerűsítése → Napelemek, napkollektorok felhelyezésének engedélyezése
→ több geotermikus hővel fűtött lakópark építésének engedélyezése